



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la respingerea ca fiind inadmisibilă a cererii de revizuire depusă de Nicolae Daniliuc,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale, încasarea prejudiciului material și moral, a penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 septembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție

*(Dosarul nr. 2rh-49/24
NR. PIGD-2-19147398-01-2rh-20092024)*

Revizuirea actului judecătoresc în conformitate cu prevederile art. 449 lit. b) și g) din Codul de procedură civilă

Curtea Supremă de Justiție, jud. Sv. Filincova, G. Stratulat, D. Mardari,
V. Burduh, Iu. Bejenaru,

06 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea de revizuire depusă de Nicolae Daniliuc,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 09 septembrie 2019, Nicolae Daniliuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Republicii Moldova în persoană Ministerul Justiției privind constatarea faptului încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale, încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerul Justiției a sumei de 850 000 lei cu titlu de prejudiciul moral, compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 6000 lei pentru asistența juridică.

2. În motivarea cererii a indicat că, la 21 ianuarie 2011 în procedura Judecătoriei sectorului Centru a parvenit spre examinare cauza penală de învinuirea inculpatei Coronciuc Olga și altor inculpați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (5) Cod penal. La expirare a 8 ani și 8 luni cauza penală nu este examinată și se află spre examinare în continuare la instanța de fond, nu este clar când va fi pronunțată sentința.

3. A menționat, că în cauza penală respectivă, este partea vătămată și a înaintat o acțiune civilă în procesul penal. Consideră că, procurorii și judecătorii fac tot posibilul pentru tergiversarea examinării cauzei penale și acțiunii civile a reclamantului înaintate în procesul penal.

4. A relatat că, a fost încălcat termenul rezonabil de examinare a cauzei penale, prin ce i s-a cauzat un prejudiciu moral, pe care l-a estimat în sumă de 850 000 de lei.

5. La 23 iunie 2020 Nicolae Daniliuc a modificat cererea de chemare în judecată și a suplinit pretențiile formulate anterior cu alte pretenții noi și anume a solicitat încasarea sumei de 2000 EURO cu titlu de prejudiciul material direct cauzat prin încălcarea dreptului la judecare a cauzei penale pe parcursul a mai mult de 9 ani în prima instanța și fără expunere asupra acțiunii civile depuse în procesul penal, încasare a sumei de 2 293 650 EURO cu titlu de penalitatea de 10% din valoarea prejudiciul material (serviciului neprestat de inculpata) pentru fiecare zi de întârziere (06 iulie 2006 – 23.06.2020).

6. În ședința de judecată în instanța de fond, reclamantul Nicolae Daniliuc și-a extins pretenția de încasare de la pârâta a penalității de întârziere în mărime de 10% din valoarea prejudiciul material de 2000 euro (serviciul neprestat de inculpata) pentru fiecare zi de întârziere pe o perioadă 06 iulie 2006 – 02 octombrie 2020 și în acest context reclamantul a solicitat încasarea de la pârâta a sumei de 2 340 450 EURO cu titlu de penalitate.

7. Prin hotărârea din 05 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

8. Prin decizia din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Nicolae Daniliuc și s-a menținut hotărârea din 05 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

9. La 31 mai 2021 Nicolae Daniliuc a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

10. Prin decizia din 15 septembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de Nicolae Daniliuc și s-a menținut decizia din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale, încasarea prejudiciului material și moral, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

11. La 20 septembrie 2024, Nicolae Daniliuc, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 15 septembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei instanței de recurs suspendate revizuirii, cu rejudecarea în fond a recursului din 31 mai 2021.

12. În susținerea cererii de revizuire, a invocat că decizia din data de 15 septembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție este în contradicție cu prevederile art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art.1, art.6, art.13 din CEDO, art. 1, art. 116 din Constituția Republicii Moldova, din motiv că nu a fost adoptată de către o instanță de judecată independentă și imparțială, or, judecătorii care au emis decizia contestată, începând cu 08 iunie 2019 nu mai au dreptul de a deține funcții de judecători și de a îndeplini justiția.

13. În acest sens a indicat că, în data de 08 iunie 2019, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 39, prin care a fost adoptată Declarația cu privire la recunoașterea caracterului captiv al statului

Republica Moldova, prin care, poporul Republicii Moldova prin vot majoritar și incontestabil a declarat sistemul judecătoresc capturat, corupt și incompetent.

14. Totodată, a indicat că la 02 decembrie 2023 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă în cauza pendinte nr. 55148/2021 împotriva Republicii Moldova, în temeiul cererii sale adresată Curții Europene la 28 septembrie 2021, cu privire la contestarea faptului încălcării dreptului la examinare în termen legal a cauzei penale, repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin încălcarea dreptului la examinare în termen legal a cauzei penale.

15. Ca temei de drept, revizuentul a invocat prevederile art. 449 lit. b) și g) din Codul de procedură Civilă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

16. Art. 446 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că:

„pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol”

17. Art. 449 lit. b) și g) din Codul de procedură civilă reglementează că:

„ Revizuirea se declară în cazul în care:

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a informat Guvernul Republicii Moldova cu privire la depunerea unei cereri din care se deduce existența unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care ridică dubii temeinice privind corectitudinea soluției din hotărârea atacată;”

18. Articolul 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, stipulează că:

„ după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Ca circumstanță de revizuire revizuentul a învederat scrisoarea Curții Europene a Drepturilor Omului din 01 decembrie 2023 prin care s-a informat Nicolae Daniliuc că Guvernul a depus obiecții la cerere și totodată i s-a

comunicat că în cazul în care are careva comentarii să le prezinte ca răspuns înainte de 12 ianuarie 2024.

20. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că nu pot fi reținute în prezenta cauză afirmațiile revizuentului precum că scrisoarea Curții Europene a Drepturilor Omului din 01 decembrie 2023 este un act ce poate determina revizuirea deciziei din 15 septembrie 2021 în temeiul art. 449 lit. b) și g) din Codul de procedură civilă.

21. Revizuirea este o cale de atac care urmărește înlăturarea unor erori judiciare și poate fi promovată exclusiv în situațiile în care s-au descoperit fapte sau împrejurări noi și necunoscute de instanță la soluționarea cauzei. Din analiza acestor condiții de admisibilitate rezultă că, sfera de aplicare a revizuirii pentru înscrișuri noi este foarte limitată.

22. Scrisoarea Curții Europene a Drepturilor Omului din 01 decembrie 2023 prin care s-a informat Nicolae Daniliuc că Guvernul a depus obiecții la cerere și totodată i s-a comunicat că în cazul în care are careva comentarii să le prezinte ca răspuns înainte de 12 ianuarie 2024, nu este o circumstanță care nu a putut fi descoperită în timpul judecării cauzei, aceasta fiind emisă ulterior judecării prezentei cauzei civile. Cu atât mai mult nu este un act prin care Curtea Europeană a Drepturilor Omului să fi constatat careva erori procesuale sau existența unui viciu fundamental în cadrul judecării cauzei, care ar ridica dubii privind corectitudinea soluției dată de instanța de recurs.

23. În speță, nu sunt întrunite cumulativ celelalte condiții de admisibilitate a revizuirii impuse de art. 449 din Codul de procedură civilă, dar și de jurisprudența CEDO, care impune ca desființarea unei hotărâri judecătorești intrate în puterea lucrului judecat să nu poată interveni decât pentru „defecte fundamentale” ale hotărârii, care au devenit cunoscute instanței numai după terminarea procesului.

24. CEDO a apreciat că, reprezintă defect fundamental, care justifică revizuirea unei hotărâri intrate în puterea lucrului judecat, numai „circumstanțele nou descoperite”, iar nu „circumstanțele noi”.

25. Astfel, Scrisoarea Curții Europene a Drepturilor Omului din 01 decembrie 2023, nu reprezintă un asemenea defect fundamental și nu justifică desființarea unei hotărâri judecătorești intrate în puterea lucrului judecat și nici circumstanțele nou descoperite, dar circumstanțele noi care au luat naștere după finalizarea procesului de judecată.

26. Competența Curții Supreme este de a corecta lacunele în drept și omisiunile justiției și nici într-un caz de a efectua o reexaminare.

27. De fapt, argumentele din cererea de revizuire se referă la dezacordul cu soluția pronunțată de către instanța de recurs, și nicidecum nu relevă prin prisma art. 449 Codul de procedură civilă temeiuri legale ce ar justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

28. Revizuirea fiind o cale extraordinară de atac, dispozițiile legale care o reglementează sunt de strictă interpretare, astfel că exercitarea ei nu poate avea loc decât în cazurile și condițiile prevăzute în mod expres de lege, respectiv art.449 din Codul de procedură civilă.

29. Respectiv, în speță, admiterea cererii de revizuire, în sensul formulat, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

30. În raport de cele arătate mai sus, Completul de judecată constată că raportat la motivul de revizuire invocat, respectiv cel întemeiat pe art. 449 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prin informarea lui Nicolae Daniliuc că Guvernul a depus obiecții la cerere și totodată comunicarea că în cazul în care are careva comentarii să le prezinte ca răspuns înainte de 12 ianuarie 2024, de către CtEDO, nu este incident cazul de revizuire reglementat de respectivul text de lege.

31. Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, doar erorile de fapt ce nu au devenit vizibile decât la finalul unei proceduri judiciare, pot justifica o derogare de la principiul securității juridice pe motivul că ele nu au putut fi îndreptate prin exercitarea căilor ordinare de atac (Pchenitchny c. Rusiei, hotărârea nr. 30422/03, paragraf 26, din 14.02.2008).

32. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că o cale extraordinară de atac nu poate fi admisă pentru simplul motiv că instanța a cărei hotărâre este atacată a apreciat greșit probele sau a aplicat greșit legea, în absența unui „defect fundamental”; care poate conduce la arbitrar. Faptul că instanța care soluționează contestația și instanța a cărei hotărâre este contestată au două puncte de vedere diferite cu privire la admisibilitatea și relevanța probatoriului este un caz tipic în care nu se justifică desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabilă.

33. În consecință, căile extraordinare de atac nu pot fi admise decât în cazul existenței unor „defecte fundamentale”; ale hotărârii, iar raportat la speța de față, revizuirea deciziei din 15 septembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, Completul de judecată nu a identificat nici o circumstanță substanțială și imperativă de natură să justifice redeschiderea procesului.

42. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 270 și art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Nicolae Daniliuc împotriva deciziei din 15 septembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc